

Neděle 22.7.2012 – Sbor Církve bratrské v Praze 3

Gn 13,1-18: „Životní křižovatky a výzvy“

Životní příběh patriarchy Abrahama nám přibližuje život se vším, co k němu patří. Je to příběh člověka, ke kterému Bůh promluvil a pozval ho na svou cestu. Abraham Boží oslovení vzal vážně, a přestože už měl kus života za sebou, vydal se na novou cestu. Opustil svůj domov a dosavadní životní jistoty. Uvěřil Bohu a začal se učit žít s Ním, žít z důvěry v Boží dobrotu. Na nové cestě Abraham zjistil, že důvěra v Boha dává jeho životu nový rozměr a že to je velké dobrodružství. Téměř na každém kroku se učil něčemu novému. Dělal při tom chyby, ale zároveň se dostával v poznání Boha a Jeho milosti dál. Na Abrahamově příběhu můžeme vidět, jak Bůh jednal kdysi a jak chce jednat v životech lidí dnes. Na Abrahamově příběhu se učíme tomu, co je to víra a jak vypadá život člověka, který počítá s Bohem.

1. Dobrý začátek a první selhání

Dnes jsme zastihli Abrahama při návratu z Egypta. Co tam dělal? Sice dobře začal, když vyšel na Boží výzvu ze své země a vydal se směrem do zaslíbené země. Ale velmi brzy z Boží cesty sešel. Když zjistil, že je v zaslíbené zemi hlad, odešel jednoduše do Egypta, kde bylo co jíst. – Není to nic neobvyklého. Je to jakási zákonitost, se kterou se jako křesťané setkáváme: když uvěříme v Ježíše Krista, objeví se často těžkosti. I když nás to překvapí, nemělo by nás to odvést od Boha. Pán Bůh chce, abychom Mu za všech okolností důvěřovali. Abraham těžkosti neřeší, ale obchází. Neumí ještě důvěřovat Bohu natolik, aby zvládl novou situaci správně. Rozhoduje se podle svého vlastního úsudku a vydává na vlastní pěst do Egypta. Pán Bůh mu na této cestě pomáhá a zachraňuje ho z nejhorsího. Prostřednictvím egyptského faraóna ho zase posílá zpátky. A tak se Abraham vrací z cesty strachu na cesty poslušnosti....

V Bibli jsme četli, že se Abraham z Egypta nevrátil „s prázdnou“, „byl velice zámožný, měl stáda, stříbro i zlato“. Jak k tomu bohatství přišel? V předchozí kapitole zjistíme, že to byla faraónova „odměna“ za krásu a půvab jeho manželky. Zkrátka: byly to „špinavé“ egyptské peníze. Možná bychom čekali, že Abraham toto bohatství v Egyptě nechá a vrátí se zpátky bez něho. Abraham to sice neudělal, ale velké jmění mu nezastřelo výhled k Bohu a nepopletlo hlavu. Vidíme to podle toho, že se vrací nejkratší cestou na místo, kde z Boží cesty sešel. Vrací se až do Bet-elu, vrací se sem kvůli oltáři, vrací se ke svému Bohu. Jeho návrat je výrazem pokání. Proto se dá říct, že pro něho nejsou nejdůležitější ani velká stáda ani velké bohatství. To, co ho v životě drží, je Bůh a Jeho milost. Abraham se vrací do Boží blízkosti a Boží náruče. To je to, co bychom měli vidět a co bychom si měli pamatovat! Nejhorší není padnout, udělat chybu a něco pokazit. Nejhorší je zůstat ležet, nepřiznat vinu a nehledat cestu k Bohu.

2. Kletba egyptského bohatství

Zatím jsme si to ještě dnes neřekli, ale v Bibli se píše o tom, že Abraham není na své cestě sám. Je s ním také Lot. Je to jeho synovec, který se k němu přidal. Dosud putovali Abraham a Lot spolu, sdíleli věci dobré i to, co bylo těžké... Ovšem pak se dostali do Egypta, kde oba zbohatli. Také Lot „měl brav a skot i stany“. A zde se ukazuje, že egyptské bohatství není pro ně požehnáním, ale břemenem a problémem.

Ať chceme nebo nechceme, ať se nám to líbí nebo nelíbí, Bible nám tímto starým příběhem ukazuje na blahobyt jako častou příčinu sporů a válek mezi lidmi. Majetek a bohatství lidí často „kazí“, rozděluje a zatvrzuje srdce. Určitě rozumíme tomu, když se v našem příběhu říká, že *„země jim byla příliš malá“* a že *„jejich jmění bylo tak značné, že nemohli sídlit pohromadě“*. Neslyšíme to z různých míst a v různých situacích také v dnešní době, že na Zemi je příliš málo místa?! To, že na Zemi začíná být na různých místech těsno, souvisí s tím, že někteří lidé kvůli svému bohatství požadují pro sebe příliš mnoho místa. Sousedé se hádají o každý kousek louky, cesty, plotu či zahrady. Lidé se spolu soudí o pole, pozemky. Státy vytyčují pečlivě své hranice a hlídají je před nepřáteli nebo sousedy. Bezdůvodné překročení hranice je důvodem k vypovězení války. To je svět, ve kterém žijeme a ve kterém hledáme cestu dál. - Jak uvažuje ve složité situaci Abraham? Přichází s moudrým návrhem: *„Ať nejsou rozepře mezi mnou a tebou a mezi pastýři mými a tvými, vždyť jsme muži bratři. Odděl se, prosím, ode mne“*. Je to projev Boží milosti v Abrahamově životě, že uvažuje a mluví tak, jak to slyšíme. Abrahamovi záleží na vzájemných vztazích a na soužití v míru a pokoji.

3. Rozhodnutí víry

Abraham na důležité životní křižovatce dává Lotovi na vybranou. Na jedné straně je vyprahlá kenaanská hornatina s nedostatkem vody a pastvin, na druhé straně zelené louky, Jordán a studny. Starší a mocnější Abraham dává svému synovci možnost volby! Lot se podívá kolem sebe a vidí jordánskou nížinu. Všechno je jasné! Lot bez zaváhání využije výhody, kterou dostává, a rozhoduje se pro oblast, která byla *„jako zahrada Hospodinova, jako země egyptská“*. Pohled, oko, obraz hraje v životě člověka od nepaměti důležitou roli. V dnešní době, v době obrazových útoků na naše smysly, rafinované, podprahové reklamy... víme o tom své! Jenže tento problém je starý, jak lidstvo samo! Už Eva v Edenu se rozhodla podle toho, co se jí líbilo, a nebylo to dobře. Lot se dlouho nerozmýšlel a vybral si tu lepší možnost.

Abraham vypadá v té chvíli jako hlupák. Proč Lotovi ustupuje? Byla to jeho slabá chvíle? Bylo mu Lota líto? Ne, nic z toho. Jeho motivy jsou hlubší a vážnější. Jednak mu záleží na dobrých vztazích a pak na „dobré pověsti“ u lidí kolem. Jen jako kdyby mimochodem je v textu stručná zmínka, že *„tehdy v zemi sídlili Kenaanci a Perizejci“*. Tato poznámka není v textu náhodou. Připomíná, že spor strýce a synovce není jen jejich soukromou záležitostí! Věřící – Boží lidé se hádají před očima pohanských sousedů! To není dobré – to je dokonce špatné, když se křesťané kvůli majetku hádají a soudí. Místo, aby ostatním svými postoji ukazovali, na čem v životě skutečně záleží, že záleží na lásce, porozumění a pokoji, hádají se jako ostatní. Hádají se, kdo dostane víc, kdo toho druhého nějak přelstí a přehádá! To je opravdové neštěstí, když se bratři hádají a když dělají věřící Pánu Bohu ostudu! Že se kvůli majetku lidé zabíjejí, manželé rozvádějí, příbuzní nenávidí, to je smutné! Ovšem když se něco podobného děje mezi křesťany – to je opravdové neštěstí! Abraham svým rozhodnutím ukazuje dávno před Ježíšem na cestu „druhé míle“, na možnost sebezapření, na možnost vzdát se svého práva. Připomíná tím principy Božího království a cesty, na které uvádí lidi Bůh, když promění jejich srdce. Je to ovoce působení Božího Ducha, když mají věřící sílu žít uprostřed starého světa nově. - Boží Syn Ježíš Kristus šel kdysi na smrt proto, abychom se mohli v životě rozhodovat moudře a správně pro Boží cestu. Pokud máme odvahu jít v životě cestou, kterou šel Ježíš, čekat na Boží rady a důvěřovat Bohu, pak jsme pochopili evangelium správně. Bez Boží pomoci a milosti to nepůjde. Ale důležité je, že ostatní mohou na nás vidět, že bereme víru vážně a Pán Bůh může být tak oslaven.

Bronislav Kaleta